

С.В. Шокалюк, С.О. Семеріков
Криворізький державний
педагогічний університет

ІННОВАЦІЙНІ ІНФОРМАЦІЙНО- КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ПІСЛЯДИПЛОМНІЙ ПЕДАГОГІЧНІЙ ОСВІТІ

Педагогічна діяльність як інформаційна технологія завжди вимагала великих обсягів різнобічних знань, засобів їх подання в процесі навчання, збереження та творчої переробки. Сучасний етап розвитку інформаційного суспільства, що визначається переходом до економіки знань, вимагає зміщення уваги методики навчання саме на інструменти обробки інформації – інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ). Одне з головних завдань освіти в умовах розвитку інформаційного суспільства – навчити учнів і студентів використовувати сучасні ІКТ. У зв'язку із цим виникає нагальна потреба в прискоренні підготовки та перепідготовки викладачів та фахівців у сфері ІКТ.

Інформатизацію процесу підвищення кваліфікації вчителів («електронне навчання») ми розглядаємо як процес інтелектуалізації їхньої діяльності на основі реалізації можливостей ІКТ, які підтримують інтеграцію процесу пізнання закономірностей предметних галузей та навколишнього середовища у соціальному, педагогічному, економічному, екологічному, інформаційному та психологічному аспектах, в сполученні з перевагами індивідуалізації й диференціації навчання, що забезпечує синергізм педагогічного впливу.

Методологія й зміст процесу підвищення квалі-

фікації сучасного педагога видозмінюються в міру впровадження нових інформаційно-комунікаційних технологій навчання (ІКТН) як у самій системі освіти, так і в якості засобу підвищення рівня професіоналізму фахівців, зайнятих педагогічною діяльністю. Так, наприклад, при створенні інформаційних ресурсів для побудови відкритих навчальних систем неминуче виникає проблема інтеграції ІКТ у традиційні педагогічні предметні області. Педагоги неминуче приходять до необхідності використання розподілених ресурсів та інформаційно-комп'ютерних засобів як засобу підвищення своєї кваліфікації.

Впровадження ІКТН у традиційне навчання змінює: інформаційно-освітній простір суспільства за рахунок прискорення процесів навчання та підвищення якості кваліфікації підготовки та перепідготовки фахівців; способи навчання та співробітництва між учасниками навчального процесу; методи та засоби інтелектуальної інформаційної взаємодії. Розвиток сучасного процесу підвищення кваліфікації фахівця в такому інформаційно-освітньому просторі характеризується створенням мережних організацій, формуванням онлайн-співтовариств, соціальних мереж тощо. Самі ж освітні технології, методи навчання й навіть сама дидактика в значній мірі зазнають змін, пов'язаних із широким застосуванням та розвитком дистанційного навчання (ДН).

Темп зміни кваліфікації педагога в інформаційному суспільстві, а також зміна всіх видів його соціальної й професійної діяльності, педагогічних взаємин і зв'язків надзвичайно прискорюється. Тому специфікою ІКТ, яку необхідно враховувати в процесі підвищення кваліфікації, є висока швидкість мінливості самого інформаційно-освітнього середовища. Інфор-

маційні системи супроводу навчального процесу та обробки ресурсів постійно розвиваються, змінюється їхня структура, підвищується складність, росте кількість можливостей. Постійне відставання фахівців у реальній професійній діяльності від темпу зміни можливостей технологій і методів навчання в сучасному інформаційно-освітньому просторі вимагає постійного підвищення кваліфікації педагога.

Традиційна схема перепідготовки вчителів, за якої раз на кілька років вони проходять експрес-перепідготовку з відривом від виробництва, в умовах стрімкої зміни самої системи освіти не може задовольнити потреби ні суспільства, ні учасників освітнього процесу. Вимога постійного підвищення кваліфікації вчителів обумовлює необхідність широкого залучення засобів електронного та дистанційного навчання у процес перепідготовки педагогів. У зв'язку з цим була поставлена проблема функціональне наповнення діяльності викладача при дистанційній реалізації процесу перепідготовки, в ході розв'язання якої була сформульована головна умова забезпечення неперервності процесу підвищення кваліфікації: розвиток інформаційної інфраструктури, що поєднує інформаційні й обчислювальні ресурси за допомогою телекомунікацій. В якості інтеграційної основи була запропонована відкрита система Joomla, на основі якої побудовано сайт Криворізького державного педагогічного університету, та система дистанційного навчання MOODLE, що містить матеріали для самоосвіти педагогів з ІКТН. Для супроводу курсів підвищення кваліфікації були розроблені електронні навчальні матеріали нового покоління, що дозволили переглянути зміст і організаційні форми навчальної діяльності й перепідготовки викладацьких кадрів.